

megjelöléssel, mint hivatalos portomentes levelet küldötték el nevezett vasút-igazgatósághoz.

Minthogy az ily kérvények teljesen magán jellegűek, azokat a hivatalfőnök a tényleges szolgálatban lételt igazoló láttamozás után tulajdonképen az érdekelteknek köteles volna a végből visszaadni, hogy ezek folyamodványaikat bérmentes levélben maguk küldjék el rendeltetésük helyére.

Ha mindazonáltal valamely itt kérvényző különös okokból hivatal-főnöke útján óhajtaná folyamodványát az államvasutak igazgatóságához eljuttatni, e kívánságnak csak az esetben lehet eleget tenni, ha az illető a bérmentesítésre megkívántató levéljegyet is kérvényéhez csatolja, mely esetben a küldő hatóság a kellően bérmentesített levél borítékára a »hivatalból« szó alá »portoköteles magánügy« megjelölést köteles kitenni.

Miről az egyetem Tanácsát tudomás és miheztartás végett értesítem.

Budapest, 1887. évi julius hó 7-én.

TREFORT s. k.

---

## 1887/8.

26,006. szám.

Ő cs. és apost. kir. Felsége f. é. junius 28-án kelt legfelsőbb elhatározásával jóváhagyni méltóztatott a jog- és államtudomány karoknál tartandó tudorsági szigorlatokról szóló 1883. évi szabályzat 4. és 6. §§-nak oly értelmű módosítát, hogy ezentúl úgy a jogtudományi, mint az államtudományi összes szigorlatok tetszés szerinti sorrendben tehetők le; az egyetemek jog- és államtudományi karai pedig kivételesen egyes joghallgatókat, kiket arra szorgalmuk és előmenetelük alapján különösen érdemeseknek találunk, már a VIII. félév utolsó 4 hetében is szigorlatokra bocsáthatnak.

Erről a Tanácsot f. évi ápril 15-ről 774. sz. a. kelt felterjesztésére hivatkozással miheztartásul és megfelelő közzététellel céljából értesítem.

Budapest, 1887. szeptember 5.

TREFORT s. k.

1830. eln. szám.

A tanuló ifjúságnak szóló postaküldemények kézbesítésénél követendő eljárás egyöntetősége végett a m. kir. közmunka és közlekedésügyi minister úr f. évi 35,088. sz. a. kelt körrendeletében a m. kir. kincstári postahivatalokat arra utasította, hogy az esetben, ha a küldemények kézbesítési helycül nem a tanuló lakása, hanem a tanintézet van kijelölve, akkor a kézbesítés a tanintézet által az átvételre felhatalmazott és minden tanév elején kijelölendő közeg kezeihez történik, kinek nevét és sajátkezű aláírását a tanintézet a postahivatallal írásban közölni fogja.

Hogy továbbá a meghatalmazott az átvett küldeményeket nyilvántarthassa és azok kézbesítését a címzett által nyugtáztathassa, a postahivatal annak kézbesítő könyvecskéket fog rendelkezésére bocsátani, melyekbe a meghatalmazott, az átvett küldeményeket esetről-esetre, azonnal és mindenestre a postaközeg jelenlétében bevezeti, még pedig azon sorrendben, a melyben azok a postaközeg kézbesítő könyvecskéibe beiktatva vannak.

A meghatalmazott által nem kézbesíthető küldeményeket a postaközeg visszaveszi, az esetleges kézbesítési vagy postadíját a meghatalmazottnak visszafizeti és a küldemény átvételét annak könyvecskéjében aláírásával elismeri, saját kézbesítő könyvecskéjébe pedig a meghatalmazott által vezetetti be.

A meghatalmazottnak a postaküldemények kezeléseért címzett részéről küldeményként 2 kr. közvetítési díj jár, melyet a címzett fizet.

Ezen kezelési díj alól a közönséges és ajánlott levelek, úgy a levelező-lapok, valamint a hírlapok ki vannak véve.

Erről az egyetem Tanácsát megfelelő eljárás s különösen a meghatalmazásoknak azonnali kiállítása végett értesítem.

Megjegyzem, hogy a bélyegmentes meghatalmazások kiállítására szolgáló úrlapok bármely postahivatalnál megszerezhetők.

Budapesten, 1887. évi október hó 1-én.

TREFORT s. k

44,205. szám.

Megengedem, hogy Weichrauch Gusztáv, bölcsészethallgató, miután a bölcsészeti kar tanúsítása szerint az előadáso-

kat szorgalmasan látogatja, a f. téli tanfélévre utólagosan beíratkozhassek.

Miről az egyetemi Tanácsot folyó évi november hó 2-án 232. sz. a. kelt felterjesztésére tudomás és további eljárás végett értesítem, egyszersmind felhívom, hogy az ilyenműi kérévényeket, annak idején, szükség esetében elnökileg intézze el.

Budapesten, 1887. november hó 8-án.

A minister meghagyásából:

DR. MARKUSOVSKY S. K.,  
ministeri tanácsos.

35,222. szám.

Szükségét látván annak, hogy a gyógyszerészek tudományos kiképeztetése a mai igényeknek megfelelően mielőbb emeltessék; s ezen törekvésben az összes érdekelt körök közmegegyezésével, találkozáván: részben a Tanács 1884. június hó 16-án 880. sz. a. kelt felterjesztéséhez mellékelt tervezete figyelembe vételével új szabályrendelet bibocsátását határoztam el.

Ezuttal mint legsürgősebbet csak a gyógyszerészgyakornoki és segédi intézményt reformáló szabályrendeletet készítettem el, az egyetemi tanulmányok szabályozását ellenben későbbre halasztom.

Az Ő cs. és ap. kir. Felsége által jóváhagyott és általam 1888. január hó 1-én életbeléptetni rendelt szabályrendelet három példányát tudomás és ahhoz tartás végett azzal küldöm meg a Tanácsnak, hogy a gyógyszerészek egyetemi kiképeztetésére vonatkozó szabályrendeletnek a gyógyszerész-növendékek gymnasiumi előképzettségek, a tirociniális vizsgálatra, a segédi bizonyítványokra és a segédi időnek az egyetemi tanfolyam előtt kötelező kitöltésére vonatkozó pontjai a jelen szabályrendeletnek megfelelő intézkedései által hatályon kívül helyeztetnek.

Budapest, 1887. november hó 15-én.

TREFORT S. K.

39,133. szám.

F. évi szeptember hó 29-én 76. sz. a. kelt felterjesztésére kijelentem, hogy az orvosi előszigorlatra való jelentkezéskor

letéteményezett okmányok a szigorlat nem sikerülése esetében is visszaadandók, miután a szigorlati szabályrendeletek 20. §-ának azon intézkedése, hogy az előszigorlat eredménye a lecke-könyvbe és a végelbocsájtási bizonyítványba feljegyeztessék, a visszaéléseknek elejét veszi.

Igaz ugyan, hogy a mint az oryosi kar felterjesztésében említi is, megtörténhetnék, hogy külföldi egyetemeken, hol a magyar feljegyzéseket nem értik meg, hogy a szigorlati szabály azon intézkedése, miszerint az ismétléseknek csak ugyanazon egyetemen van helye, hol a vizsgálat nem sikerült, esetleg kijátszható lehetne, ennek meggátlása céljából elrendelem, hogy mint azt a kar a jelen esetben is megtette, ezentúl az elővizsgálatok és előszigorlat sikerülése vagy nem sikerülése a távozási bizonyítványokba is feljegyeztessék.

Budapesten, 1887. november hó 28.

TREFORT S. K.

45,726. szám.

Folyó évi november hó 8-án 558. sz. a. felterjesztett latin almanachokat /. alatt ide mellékelve azzal küldöm vissza a Tanácsnak, hogy azokat az illető egyetemeknek közvetlen küldje meg.

Budapest, 1887. november hó 26-án.

A minister meghagyásából:

DR. MARKUSOVSKY S. K.,  
ministeri tanácsos.

41,448. szám.

Folyó tanévi 156. sz. a. kelt felterjesztésére megengedem, hogy a kolozsvári kereskedelmi- és iparkamara által tervezett vegykísérleti állomás az egyetem vegytani-intézetében a javaslatba hozott feltételek mellett felállíttassék, miről egyúttal a nevezett kamara elnökségét a másolatban idezárt intézvénnyemmel tudósítottam.

Egyszersmind megjegyzem, hogy azon esetben, ha a tervezett állomás a vegytani-intézetben berendeztetnék, az arra vonatkozó számadások, működéséről szóló jelentés kíséretében hozzám is telterjesztendőek lesznek.

Budapest, 1887. december hó 16-án.

TREFORT S. K.

44,742. szám.

Az egyetemi Tanács- és az egyes karok kezelése alatt levő jótékony-alapok kezelésének felügyelete és ellenőrzése, továbbá ez alapoknak, a bíróságok előtt való képviselte tárgyában a Tanácsnak 1883. évi augusztus hó 10-én 954. sz. a. tett felterjesztéséből kitűnván, hogy ez alapítványokról, a felterjesztett kimutatások szerint szabályszerűen kiállított és jóváhagyott alapító-levelek nagy részt nincsenek, melyek úgy azoknak kezelésére és hováfordítására, mint ezen kezelés- és felhasználás módjának megbirálására nézve, biztos alapot szolgáltatathatnának, felhívom a Tanácsot, hogy minden a Tanács, vagy az egyes karok kezelése alatt levő, oly alapítványra vonatkozólag, a melyre nézve ily alapító-levél kiállítva nincs, annak tervezetét, az alapítványttevő végrendeletének, vagy egyéb erre vonatkozó okmányoknak, esetleg azok hiteles másolatainak kíséretében felülvizsgálás és jóváhagyás végett terjessze fel; azon alapítványokról pedig, a melyekre nézve ily jóváhagyott alapító-levél meg van, azok hiteles másolatait mutassa be.

Felhívom továbbá a Tanácsot, hogy a Tanács, vagy pedig az egyes karok kezelése alatt levő minden alapítványnak a multa vonatkozó, netalán még meg nem vizsgált számadásait, haladéktalanul vizsgálta meg, s az összes alapítványok számadásait az 1886/7. évre most azonnal, a jövőre nézve pedig minden év leteltével, egyelőre okmányok csatolása nélkül, de ellátva az egyetemi Tanács vizsgálati záradékával, a /. alatt csatolt minta szerint szerkesztve, hozzám terjessze fel.

Azon kérdésben, hogy a jelölt alapoknak, a bíróságok előtt való képviselétét továbbra is esetről-esetre megbízandó ügyvédek teljesítsék-e avagy hogy e képviselét a közalapítványi ügyigazgatóságra hízassék: akkor fogok határozni, a mikor az igazságügyminister úr, a kinek véleményét a polgári perrendtartás 84. § ának ide vonatkozó rendelkezésére való tekintettel kikértem, véleményét e tárgyban velem közölni fogja.

Budapest, 1887. évi december hó 16-án.

TREFORT S. K.

51,350. szám.

Ama sajnálatos tüzeset alkalmából, mely a kir. Józset műegyetem egyik tantermének belsejét elhamvasztotta s köny-

nyen vezethetett volna sokkal végzetesebb következményekre, s melynél úgyszólván bebizonyítottnak tekinthető, hogy azt a tanteremben folytatott dohányzás idézte elő, indítva érzem magamat az egyetemi és műegyetemi helyiségekben való dohányzás megszüntetése érdekében a legszigorúbb eszközökhöz nyulni.

Felhívom ennélfogva az egyetem Tanácsát, hogy a vezetése alatti tanintézet összes helyiségeiben való dohányzás feltétlen tilalmát a vezetése alatti intézet hallgatóságának újból s a legbehatóbb módon kihirdetvén, annak érvényesítéséről kiterjedt felügyeleti intézkedések és minden esetben követendő kiméletlen szigor által gondoskodják.

Ha a hatalmában álló eszközök az egyes hallgatók részéről elkövetett ily visszaéléseknek elejét nem vehetnék, felhívom hogy szükség esetén a rendőrség közbelépését is vegye igénybe.

Együttal tegyen javaslatot az iránt, vajjon nem vélné-e célszerűnek bizonyos birság megállapítását, melylyel az e tilalom ellen vétők sújtandók volnának?

Budapest, 1887. deczember hó 23-án.

TREFORT S. K.

42,803. szám.

Az igazságügyi miniszter úr f. évi 33,481. sz. a. átíratot intézett hozzám, a melyben az orsz. közegészségi tanácsnak 77/1885. sz. a. kelt előterjesztése s a törvényszéki orvosi értekezlet újabb kérvénye nyomán megemlékezvén arról, mily régi keletű s általános kíváncsi az, hogy a törvényszéki orvosi tudományoknak úgy jogkari, mint orvoskari tanítása az egyetemeken javíttassék; előadja, miszerint az orsz. közegészségi tanács a törvényszéki orvosi felülvélemények számának évről-évre növekvő szaporodását a bűnügyek általános szaporodásán, és az orvos természettudományoknak a bűnügyekben mindinkább fokozódó felhasználásán kívül többek között annak tulajdonítja, hogy a mint egyrészt vidéki orvosaink nagyobb része a törvényszéki orvostannak csak hézagosszerű ismeretével bír, úgy másrészt a vizsgáló bírák sem bírnak a törvényszéki orvostanban a kellő képzettséggel, s a szakértői vélemények felülvizsgálásának egy nagy része az által válik szükségessé, hogy a vizsgáló bíró — a törvényszéki orvostan-

ban való járatlanságánál fogva — nem téteti meg idejében a szakértői vizsgálatot, vagy nem szerzi be az ehhez szükséges anyagokat, nem teszi fel helyesen a kérdéseket, vagy nem képes felhasználni kellőleg és a maga idejében a nyert eredményeket.

S minthogy az orsz. közegészségi tanács az e téren felmerülő bajok orvoslására többek között a törvényszéki orvostan tanításának javítását a jogi karnál hozza javaslatba, s a nevezett minister úr ezen javaslatot indokoltnak találja, felkér, intézkedjem az iránt, hogy a mennyiben az lényegesebb akadályokba nem ütköznék, a törvényszéki orvostan a jogi karnál kötelező tantárggyá emeltessék s az a birói képzés igényeihez mért kimerítőbb módon előadassék, esetleg vizsga tárgyává is tétessék.

A törvényszéki orvosok értekezletének és az orsz. közegészségi tanácsnak azon kívánalma tárgyában, hogy a leendő törvényszéki orvosok elméletileg bővebben képeztessenek s törvényszéki orvosi államvizsga letételére köteleztessenek, megjegyzi a minister úr, hogy erről már a minősítést tárgyaló 1883. évi I. t.-cz. 9. §-a intézkedett, s ő erre nézve a belügy-minister urat egyuttal megkereste, hogy az orsz. közegészség-tani tanácsot a vizsgálat tervezetének bemutatására szólítsa fel, miután az ez ideig kezeihez nem érkezett; egyszersmind abbeli reményének adván kifejezést, hogy az orvosok gyakorlati kiképezése sem fog nehézségekbe ütközni, minthogy úgy Budapesten, mint Kolozsvárott az illető tanszékek bízattak meg a törvényszéki orvosi teendők végzésével.

Szükségesnek mutatkozik ezen kiképezés annál inkább, mivel az orsz. közegészségi tanácsnak s az orvosi értekezletnek azon kívánalmának teljesítését, hogy az igazságügyi tárczából díjazandó ösztöndíjas orvosgyakornoki állások rendszere resíttessenek, a törvényszéki orvosok állandó illetményekkel láttassanak el, kerületi törvényszéki orvosi állások, mint elsőfokú felülvéleményező közegek szerveztessenek, s egyelőre a törvényszéki orvosok működési és napidíjai felemeltessenek, tekintettel az e végből szükséges költségszaporulatra, ez idő szerint azonnal kilátásba nem helyezheti.

Végül arról is értesít az igazságügy-minister úr, hogy egyidejűleg útasította körrendelettel a kir. bíróságokat, miszerint a kir. törvényszékek hatáskörébe utalt bűnügyekben szükséges tör

vényszéki orvosi felülvéleményeket ne a vizsgálóbírák, hanem a kir. törvényszékek rendeljék el, s az ez iránti megkereséseket is az utóbbiak intézzék a felülvéleményező testületekhez.

Mindezeknél fogva, midőn az igazságügyminister úr megkeresése értelmében az idézett körrendelet egy példányát az orvosi tudomány karnak tudomás végett oly megjegyzéssel küldöm meg, hogy a kir. járásbiróságok hatáskörébe úalt vétségek és kihágások eseteiben szükségessé való felülvéleményezések iránt jövőben is az ügy tárgyalásával megbízott tagja közvetlenül forduland a felülvéleményező testülethez, felhívom az egyetem Tanácsát, hogy a jogtudományi karnak véleményét, a törvényszéki orvostannak a jogi karnál javaslatba hozott kötelezővé tételére, és az abból teendő vizsgálatra nézve, mutassa be; nemkülönben az orvostanári testületnek jelentését a szóban levő tudomány tanításának jelen állása, s esetleg szükséges javítása tekintetében az orvosi fakultásnál mihamarább terjeszszé fel; végül utóbbtól egyszersmind az orvostörvényszéki felülvéleményezések évi számának kimutatását is a már lefolyt utolsó tíz tanévre vonatkozólag kívánja be.

Budapest, 1887. deczember hó 21-én.

TREFORT S. K.

45,763. szám.

1887.

A tanácsnak múlt évi 884, május hó 14-én, a budapesti egyetem Tanácsának múlt évi november hó 14-én 428. sz. a. kelt felterjesztése alapján az élve bonczolások (vivisectionok), tárgyában, a következőket rendelem el:

1. Eleven állatokon való bonczolást (vivisection) egyedül komoly tudományos vizsgálódás; vagy fontos oktatási célból, csak tanár, vagy legfőlebb tanársegéd végezhet, vagy végeztethet, a maga jelenlétében — és felelősségére.

2. Ily kísérleteknél az állatokat, a hol azt a kísérlet céljainak veszélyeztetése nélkül tenni lehet, mindig úgy, mint eddig is, el kell előbb altatni.

3. Oly kísérleteknél, melyek már alsóbb rendű állatokon

teljesen kielégítő eredménynyel végezhető, csak ezeket és nem magasabb rendű állatokat kell igénybe venni.

Miről a Tanácsot, tudomás és miheztartás végett, értesítem.

Budapest, 1888. évi január hó 3-án.

TREFORT S. K.

46,995.  
1885. szám.

Az utólagos beíratkozások tárgyában a budapesti tudomány egyetem tanácsához intézett rendeletem mását a Tanácsnak ahhoz tartásul ezennel megküldöm.

Budapest, 1888. márczius hó 14-én.

TREFORT S. K.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister f. évi márczius hó 14-én 46,995/885. sz. a. kelt s a budapesti m. kir. tudomány egyetem Tanácsához menesztett rendeletének mása: A tudomány egyetemi hallgatóknak a rendes beíratkozásoktól való, már csaknem szokásossá vált tömeges elkésésök meggátlása czéljából, nem látom szükségesnek a tan és fegyelmi szabályzat ide vonatkozó szakaszának az egyetemi Tanács 1885. november 14-ki üléséből ad 226. sz. a. javaslatba hozott módosítását, illetőleg az utólagos beíratkozásra engedélyezett határidőnek még további kiterjesztését. Hogy azonban a tűrhetetlen rendetlenségnek — ha nem is egyszerre, de gyökeresen — vége vessék: utasítandóknak találtam a mindenkori rectort és dekánokat, hogy az utólagos beíratkozás engedélyezése iránt bármely fokon benyújtott kérvényeket csak azon esetben fogadjanak el, ha az elkésés okai hitelt érdemlő bizonyítványokkal igazoltatnak; a fölhozott akadályokat szigorúan vizsgálják meg s a nem kellően indokolt kérelmeket útasítsák el. A tan- és fegyelmi szabályzat 25. §-ában kijelölt 8 napi végső határidő lejártával az egyetemen benyújtott, bár a minis-teriumhoz intézett kérvények, hivatalból elutasítandók.

A másolat hitelül:

LAMPE ALAJOS.  
aligazgató.

## 7974. szám

A kir. József-műgyeten. Tanácsa a dohányozási tilalom tárgyában mult évi 51350. sz. a. kelt rendeletem kapcsán tett intézkedéseiről jelentést tevén, tudomásomra hozza, hogy a rendelet maga a hallgatósággal a fekete táblán közöltetett, az összes helyiségekben és folyosókon pedig szembeötlően látható táblák függesztettek ki, melyek ama figyelmeztetést tartalmazzák, hogy a dohányzás a műgyetem összes helyiségeiben tiltva van, végre a szolgaszemélyzet szigorú utasítást kapott, hogy fegyelmi büntetés terhe alatt úgy a belső helyiségekben, valamint a folyosókon felügyeljenek arra, hogy senki se dohányozzék s a tilalom áthágása esetén azonnal tegyenek jelentést.

A tilalom áthágásának büntetését illetőleg a Tanács egyhangúlag hozott határozattal azon javaslatot teszi, hogy az áthágásra első ízben, mint legszelidebb büntetés 5 frtnyi bírság állapíttassék meg, melyből 4 frt a segítő egyesület javára essék, 1 frttal pedig a felügyelettel megbízott szolga volna jutalmazandó.

Ismételt áthágás fegyelmi vétséget képez, mely a műgyetemi fegyelmi szabályok határozmányai szerint bírálandó el.

Felhívom az egyetemi Tanácsot, tegyen nekem minél előbb jelentést arról: minő módon hajtotta végre kezdetben idézett rendeletemet s nyilatkozzék aziránt is; nem tartaná-e czélszerűnek a tilalom áthágóira a műgyetem által javasolt büntetéseket szükség esetén az egyetemen is alkalmazni.

Budapest, 1888. évi április hó 4.

TREFORT S. K.

Ad. 41,787. szám.

887.

Az államilag segélyezett nyíregyházi ág. ev. főgymnasium újonnan megnyílt VII. és VIII. osztályainak megadtam a nyilvánossági jogot, s egyúttal e főgymnasiumot felruháztam az érettségi vizsgálatok megtartásának jogával is.

Erről a Tanácsot tudomás végett értesítem.

Budapest, 1888. évi márczius hó 27-én.

A minister helyett:

BERZEVICZY ALBERT S. K.,  
államtitkár.

806. eln. szám.

Az úti számlák kiállítása és betérjesztése valamint az úti előlegek elszámolása tekintetében többrendbeli szabálytalanságot tapasztalván, a szolgálati szabályok ide vonatkozó intézkedései értelmében elrendelem, hogy úti számlák, a működés befejezésének napjától számítva, 14 nap alatt betérjesztendőek, akár vétetett fel előleg akár nem. Az úti számlában mindenkor feljegyzendő, vétetett-e fel előleg, mennyi, mely pénztárnál és mely napló czikk alatt. A fennmaradt előleg azonnal visszafizetendő és az úti számlához azon pénztár nyugtatványa, melynél az előleg maradvány visszafizettetett, csatolandó.

Ellenkező esetben a számlatevő nem csak a felmerült költségekhez való igényét veszi el, hanem a felvett előleget is megtéríteni tartozik.

Kivételnek csak azon esetben van helye, ha az előleg hosszabb időre adatott és határozottan meg volt engedve, hogy a fennmaradt összeg jövő útiköltségek fedezésére a számlatevő kezében meghagyható.

Erről az egyetem Tanácsát értesítem.

Budapest, 1888. április hó 10-én.

TREFORT S. k.

14,688. szám.

Általánosan el van terjedve az a nézet, s igazolja ezt a tapasztalás is, hogy a jogi és államtudományi vizsgálatok részint a vizsgára jelentkezők átlagos készségének gyengesége, részint a vizsgáló bizottságok enyhe eljárása folytán nagyon alantós színvonalra süllyedtek le; sőt tapasztaltam, hogy maguk az egyetemi tanárok körében e vizsgálatok csekély jelentőségűeknek tekintetnek azért, mert a joghallgatók java része nem államvizsgálatra, hanem jog- vagy államtudományi szigorlatokra jelentkezik.

Miután azonban valamely vizsgálat jelentőségének ilyen alászállítása egyáltalán nem szolgálhat a tanulmányi és vizsga rendszer előnyére és miután a köztisztviselők minősítéséről szóló 1883. évi I. t. cz. fontos és a közigazgatás menetébe mélyen belényúló hivatalok viselhetésére jogosítja azokat, a kik csupán államvizsgálatot tettek, a gyakorlati köz-

igazgatási államvizsgálat szabályozása körül felmerült nehézségek pedig valószínűleg még hosszabb időre fogják e vizsgálat életheleptetését s általa a közigazgatási tiszti minősítés jótékony szigorítását elodázni, szükségesnek tartom egyelőre a jog és államtudományi vizsgarendszer általános keretének változatlanul hagyása mellett a jog és államtudományi államvizsgálatok szigorubbá tévése iránt intézkedni.

E szigorításra legalkalmasabbnak vélem az eddig csupán szóbeli államvizsgálatoknak egy írásbeli vizsgával való meg bővítését, mint az a német államokban a mi államvizsgálatainknak megfelelő »Referendars examen« intézményénél gyakorlatban van. Az írásbeli házi dolgozatnál is nagyobb biztosítékot látszik nyújtani a zárthelyen, felügyelet alatt készítendő dolgozat, mint az nevezetesen a szászországi jogi vizsgarendszerben már régóta alkalmaztatik.

Az államvizsgálatokra jelentkezőknek aránylag csekély száma, s ama körülmény, hogy most a budapesti egyetem is — hol a hallgatóság tömege legnagyobb — rövid idő múlva kellő helységek birtokába jut, könnyen keresztülvihetőnek tűntetik fel az említett rendszabályt.

Egyébiránt nem kívánok a kérdés mikénti megoldására nézve már most állást foglalni, csupán ki akartam tűzni az irányelvet s rámutatni egy czélszerűnek látszó megoldási módra.

Felhívom a tanácsot, hogy e kérdést úgy a vezetése alatti egyetem jog és államtudományi karában, mint az annak oldala mellett működő államvizsgálati bizottságokban megfontolás és tanácskozás tárgyává tétetvén, a nevezett testületek véleményét saját jelentése kíséretében még a folyó tanév végén terjessze elé.

Budapest, 1888. ápril hó 7-én.

TREFORT S. K.

15,826. szám.

Felhívom a Tanácsot intézkedjék az iránt, hogy a számadó tanárok, a könyvtári igazgató s egyéb számadó közegek hátralékos számadásaikat e hó végéig okvetlenül mutassák be, egyúttal értesítse nevezetteket, hogy jövőben a tanév szerint vezetett számadások mindenkor azon év október hó

végéig, a polgári év szerint vezetett számadások pedig a következő év márczius hava végeig személyes felelősség terhe alatt beküldendőek.

Budapest, 1888. évi ápril hó 21-én.

A minister helyett:

BERZEVICZY ALBERT S. K.,  
államtitkár.

16,343. szám.

Folyó évi 9080. sz. a. kelt leiratom kapcsán értesítem a tanácsot, hogy a m. kir. belügyminister úr f. é. ápril 12-én 21263. sz. a. kelt átiratával beleegyezni méltóztatott, hogy a szamosujvári fegyenczhullák a tanács által javaslatba hozott készülékkel és a f. é. február hó 9-én 553. sz. a. kelt felterjesztésben megjelölt módozatok mellett az egyetemi bonczteni intézetbe szállíttathassanak.

A belügyminister úrnak átiratát másolatban azzal küldöm meg a tanácsnak, hogy azt az orvosi karnak miheztartás végett adja ki.

Részemről az orvosi karnak a hullaszállítás módozataira, nemkülönben a hullaszállító készülékre vonatkozó javaslatát jóváhagyom, és a nevezett kárt felhatalmazom, hogy Katteró Mózes szamosujvári lakossal a hullák szállítása iránt, egy hullát 15 frtjával számítva, egyezsége lépjen.

A hullaszállító készülék költségeinek fedezésére a másolatban ide mellékelt rendelettel 135 frtot útalványoztam, a hullaszállítási díj egyelőre a bonczteni intézet általányából fedezendő, az ezen célra kiadott összeg az egyetem javadalmából fog általam a bonczteni intézet részére visszatéríttetni.

Budapest, 1888. május hó 5.

TREFORT S. K.

*Másolat.*

21,263. m. szám.

Nagyméltóságú minister úr! A szamosujvári fegyenczhulláknak Kolozsvárra való elszállítása tárgyában f. é. 12527. sz. a. kelt átiratomban -arról volt szerencsém címet értesíteni, miszerint ezen ügyben egyidejűleg tárgyalást indítottam meg Szolnok-Doboka megye közönségével, melynek eredmé-

nyét, a mint az eléretik, czímeddel azonnal közölni fogom. Ezen tárgyalás eredménye gyanánt jelezhetem czímednek, hogy a kérdéses hulláknak elszállítása az alább következőknek megtartása mellett lesz eszközölhető: Csakis oly hullák, szállíthatók el, melyekről nem valószínű, hogy azokat a rokonok eltemetés végett kikövetelik, tehát olyan fegyenczek hullái kiknek sem nejük, sem szülők vagy gyermekeik nincsenek. A hulla kiadása pedig akként történik, hogy a kolozsvári egyetem orvosi kara Szamosujváron egy megbízottat jelöl ki, a kiknek a hullák a fegyház igazgatósága által átadatni fognak: ez utóbbinak csupán az leendő feladata, hogy az orvoskari megbízottat esetről esetre értesíti, miszerint egy elszállítható hulla áll rendelkezésére, mire ezen megbízott az egyetem által rendelkezésre bocsájtandó azon általam is czélszerűnek talált készüléket, a mely az egyetem orvoskarának a czímed f. é. február 16-án 6582. sz. a. kelt átiratával velem közölt felterjesztésében megjelölve van, az intézetbe beszállíttatja, az igazgatóság pedig a hullát azon készülékbe elhelyezteti, s elismervény mellett a megbízottnak átadja, a ki a további elszállítást eszközli. Az e célra szükséges hullaszállítólevelet Szolnok-Doboka megye alispánja állítja ki és pedig időkimélés és minden utánjárás elkerülése szempontjából egyszersmindenkorra. Fennállván az alispánnak azon joga, hogy az elszállítás módozatának pontos megtartását esetleg saját szakközege által ellenőriztethesse. Egyebekben azonban a hullaszállítás iránt kibocsátott 1875. évi június 16-án 25194. sz. a. belügyministeri körrendelet szabványai s rendelkezései teljes érvényben maradnak. Ezen intézkedésemről egyidejűleg Szolnok-Doboka megye, valamint Kolozsvár város közönségét is értesítem, tisztelettel felkérem Czímet, hogy a kolozsvári egyetem orvosi karát a további teendőkre nézve megfelelő útasítással ellátni sziveskedjék. Fogadja stb. a minister helyett Lukács György s. k. államtitkár.

A másolat hitelűl:

LANPÉ ALAJOS S. K.  
aligazgató.

19,944. szám.

A szigorló orvosok elleni fegyelmi eljárás kérdésében a budapesti egyetem meghallgatása után a következőkép határoztam:

1. hogy a valamely egyetemtől absolutoriumot nyert, habár még annál szigorló egyén azon egyetem polgárának többé nem tekinthető és e szerint annak fegyelmi hatósága alá sem tartozik;

2. hogy a mennyiben ily egyén büntett, vétség, avagy kihágás miatt az illetékes bíróság által jogérvényesen elítéltetett, az ítéletnek tartalma, valamint a már megszerzett akadémiai fok elvesztése, úgy annak megszerzése iránt is irányadó;

3. hogy bíróságilag meg nem állapított bűncselekvényekkel gyanúsíttatás alapúl szolgálhat ugyan arra nézve, hogy az ilykép gyanúsított javadalmazott, avagy bizalmi állásba az egyetem részéről ne helyeztessék, de nem arra, hogy szigorlathoz vagy más vizsgához ne bocsáttassék.

Miről a Tanácsot f. évi márczius hó 9-én 644. sz. a. kelt felterjesztésére tudomás és miheztartás végett értesítem.

Budapest, 1888. évi június hó 13-án.

TREFORT S. K.

24062. szám.

Azon eset alkalmából, hogy egyik hazai tanintézet végzett joghallgatója, mindkét államvizsgát ugyanazon napon kívánta letenni, elrendelendőnek találtam, miszerint a fenti kérdésre nézve, a jog- és államtudományi egyetemi karoknál tartandó tudorsági szigorlatokat illetőleg Ő cs. és ap. kir. Felségének 1883. évi augusztus 20-ról kelt legf. elhatározásával jóváhagyott szabályzatot véve irányadóul, elrendelendőnek találtam, hogy a két államvizsga letétele között legalább három havi időköznek kell közbejönni, a mely azonban különös figyelmet érdemlő esetekben a tanártestület által leszállítható, de hat hétnél nem rövidebb időre.

A m. kir. tudomány egyetemek és kir. jogakadémiák tanulmányi és vizsgálati rendjét illetőleg Ő cs. és apost. kir. Felsége által 1883. augusztus 20-ról kelt legf. elhatározással jóváhagyott szabályzatnak, az államvizsgálatok és pótvizsgálatokra vonatkozó intézkedései, ezen rendeletem által nem érintetnek.

Miről a Tanácsot, tudomás és miheztartásúl értesítem.

Budapest, 1888. évi június hó 20-án.

TREFORT S. K.

821. eln. szám.

A csász. és kir. közös hadügyminister úr megkeresvénye értelmében felhívom Nagyságodat, hogy a Boszniában és Hercegovinában lakó postadíj köteles feleknek szóló hivatalos kiadványok címzésénél — a kézbesítés fokozott biztosítása céljából — mindenkor az illetékes boszniai és hercegovinai helyi hatóságok közvetítését vegye igénybe, és hogy az ilyen kiadványokat tartalmazó leveleket külsőleg a borítékon »porto-mentes, közszolgálati ügyben« megjelöléssel láttassa el.

Budapesten, 1888. évi június hó 27-én.

TREFORT S. K.

---

## 1888/9.

1656. eln. szám.

A m. kir. pénzügyminister úr a magyar országos központi takarékpénztár által kibocsátott,  $4\frac{1}{2}\%$ -kal kamatozó zálogleveleket, a m. kir. ministertanácsnak 1879. évi október hó 22-én 50/m. T. szám alatt hozott határozatára való tekintettel, f. évi szeptember hó 15-én, 51346. szám alatt kibocsátott körrendeletében, a közigazgatás minden ágazatában üzleti biztosítékul és bántépénzül elfogadhatóknak nyilvánította.

Miről az egyetem Tanácsát tudomás és mihez tartás végett értesítem.

Budapest, 1888. szeptember hó 26 án.

A minister meghagyásából :

SZALAY IMRE S. K.,  
osztálytanácsos.

45,583. szám.

A jelenben érvényes orvostudori szigorlati szabályzat némely intézkedései ellen úgy a tanári testületek, mint az orvosok és orvos-jelöltek körében panaszok merülvén fel, illetőleg óhajok annak módosítására nézve fejeztetvén ki nemcsak, hanem concret javaslat is terjesztetvén már elő a budapesti